

Силабус навчальної дисципліни
«Педагогіка сімейного виховання та психологія сім'ї»

Спеціальність	012 «Дошкільна освіта»
Освітня програма	«Дошкільна освіта»
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Курс / семестр	3 курс, 5 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	6
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 34 год.
	Практичні заняття – 38 год.
	Самостійна робота – 108 год.
Форма підсумкового контролю	Екзамен
Кафедра	Кафедра психології та педагогіки, аудиторія 313Ц, посилання на офіційну сторінку кафедри на сайті університету: https://nupp.edu.ua/page/kafedra-psikhologii-ta-pedagogiki.html
Викладач (-і)	Клевака Л. П., к. пед. н., доцент, доцент кафедри психології та педагогіки
Контактна інформація викладача	fcs.klevaka@nupp.edu.ua
Дні занять	За розкладом, відповідно до графіку навчального процесу
Консультації	Аудиторія 313Ц відповідно до графіку
Мета навчальної дисципліни розкриває сучасні наукові уявлення про сім'ю, як первинне середовище соціалізації особистості, зорієнтована на забезпечення студентів знаннями про специфіку сімейного виховання, роль батьків та інших членів родини у формуванні особистості дитини, особливості статевої ідентифікації хлопчиків і дівчаток та врахування гендерного аспекту у сімейному вихованні; методи і засоби педагогічного впливу батьків на дітей та доцільність їх використання; шляхи та методи попередження і усунення сімейних конфліктів; сучасні методи вивчення сім'ї та досвіду сімейного виховання; причини, що породжують недоліки сімейного виховання та шляхи підвищення педагогічної культури батьків.	
Програмні результати навчання Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами. Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності. Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці. Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками. Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.	
Передумови для навчання	

Передумовою вивчення дисципліни є навчальні дисципліни «Дошкільна педагогіка», «Професійно-педагогічне спілкування з тренінгом», «Педагогіка загальна та порівняльна», «Історія дошкільної педагогіки», «Теорія і методика роботи гувернера».

Індивідуальне завдання

не передбачено

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Генезис і розвиток гувернерства як системи формування особистості в умовах альтернативної освіти.

Тема 2. Відродження інституту гувернерства як суспільно необхідного соціально-педагогічного явища в Україні.

Тема 3. Педагогічний комплекс умов підготовки в Україні гувернерів для сучасних потреб домашнього навчання і виховання дитини.

Тема 4. Зміст і методика навчально-виховної діяльності гувернера.

Тема 5. Особливості взаємодії гувернера з батьками вихованців.

Тема 6. Проблеми психологічної адаптації гувернера в сім'ї.

Тема 7. Законодавча база діяльності гувернера.

Тема 8. Охорона праці. Безпека гувернера і дитини.

Тема 9. Особливості роботи гувернера з дітьми різних вікових категорій.

Тема 10. Професійно значимі та особистісні риси гувернера.

Тема 11. Профілактика професійного вигорання гувернера.

**Сторінка курсу на
платформі Moodle**

<https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5709>

Рекомендовані джерела

Базова

1. Бреславська Г. Б. Технології роботи гувернера: навчально-методичний посібник. Миколаїв : видавець Румянцева Г. В., 2022. 278 с.
2. Педагогіка сімейного виховання: навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта /уклад.: Н. М. Манжелій. Полтава: ПНПУ імені В. Г. Короленка. 2021. 72 с.
3. Маценко Л. М. Методика роботи гувернера: навчальний посібник. Київ : ЦП «Компринт», 2017. 294 с.
4. Паверс Л. Як не зіпсувати життя своїм дітям. Посібник з виховання без стресу та нарікань. Харків : Vivat, 2023. 352 с.
5. Психологія сім'ї: підручник / за ред. В. М. Поліщука. Суми: Університетська книга, 2021. 248 с.
6. Федоренко Р. П. Психологія сім'ї : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 480 с.
7. Як спілкуватися з дитиною \ Укл. Ткаченко О. Харків : Моноліт-Bizz, 2020. 224 с.
8. Pietkiewicz-Pareek B., Włodarczyk R. Family, Religion, Pedagogy and Everyday Education Practice. Wrocław : Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego, 2022. 249 p.
9. Xue E. Family Education Policy Development in China. Berlin : Springer, 2024. 189 p.

Допоміжна

1. Гевчук Н. С. Технології роботи соціального гувернера : навч.-метод. посібник. Кам'янець-Подільський, 2014. 138 с.
2. Гришко О.І. Формування базових якостей особистості дітей дошкільного віку в ігровій діяльності / Л.П. Клевака, О.І. Гришко, К.О. Гресь // Вісник науки та освіти. 2024. № 12 (30). С. 750-766.
3. Гришко О.І. Інноваційні методики виховання дітей раннього віку: поєднання традиційних і сучасних підходів / Л.П. Клевака, О.О. Вашак, О.І. Гришко // Суспільство та національні інтереси. 2024. № 7 (7). С. 190-207.
4. Гришко О.І. Розробка індивідуальних навчальних програм для дітей дошкільного віку з використанням інтерактивних платформ / Л.П. Клевака, О.І. Гришко, В.І. Іщенко // Перспективи та інновації науки. 2024. № 10 (44). С. 216–229.
5. Гришко О.І. Розвиток у дітей дошкільного віку логіко-математичних уявлень та умінь у процесі використання логічних блоків Дьєнєша та паличок Кюїзенера / О.А. Гнізділова, О.І. Гришко, Л.П.

Клевака // Вісник Черкас. нац. ун-ту ім. Б. Хмельницького : Серія «Педагогічні науки». Черкаси : ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2020. Вип. № 4. С. 199-206.

6. Гришко О.І. Підхід Реджіо Емілія: використання проєктної діяльності у розвитку дітей / Л.П. Клевака, О.І. Гришко, В.В. Шевчук, К.О. Гресь // Current trends in scientific research development : Proceedings of the 4th Int. sci. and pract. conf., 14-16 Nov. 2024. Boston : BoScience Publ., 2024. P. 394-399.
7. Інспекторова Т.С. Сучасний погляд на професійну діяльність гувернера. *Історія становлення та етапи розвитку гувернерства* // Теорія та методика діяльності сімейного педагога / Т. С. Інспекторова. Умань. 2009. С. 6–16.
8. Маценко Л.М. Педагогіка сімейного виховання: навчальний посібник. К. : НАКККиМ, 2012. 360 с.
9. Сейко М. В. Особливості розвитку гувернерства в Україні / М. В. Сейко // Актуальні проблеми педагогіки вищої школи в контексті підготовки педагогів початкової ланки освіти : матеріали другої міжвуз. наук.-практ. студент. конф. Рівне, 2016. С. 208–211.
10. Соценко Ю. Ю. Гувернерство як альтернативна умова забезпеченості якості дошкільної освіти / Ю.Ю. Соценко // Цілі сталого розвитку третього тисячоліття: виклики для університетів наук про життя : матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Київ, 23-25 трав. 2018 р.). - Київ, 2018. - Т. 4. - С. 308-310.
11. Hryshko O. Estudo experimental o desenvolvimento vocabulário de crianças pré-escolares mais velhas ao conhecerem profissões / Hryshko, O.; Hnizdilova, O.; Lukashova, Y.; Bursova, S.; Yudina, N. // *Revista on line de Política e Gestão Educacional*, Araraquara, 2021. v. 25. n. esp.3. p. 1860–1873.

Система оцінювання результатів навчання

За результатами поточного контролю протягом семестру студент може отримати максимально 50 балів, за результатами підсумкового контролю 50 балів. Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

Більш детальна інформація щодо оцінювання наведена в робочій навчальній програмі.

Накопичування балів з навчальної дисципліни

Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Робота на заняттях та виконання практичних завдань	50
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

Відповідність шкали оцінювання ЄКТС національній системі оцінювання та шкалі оцінювання Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35 - 59	FX	
1 - 34	F	
		незадовільно

Політика навчальної дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни потребує роботи з інформаційними джерелами, підготовки до лекцій, практичних занять, виконання усіх завдань згідно з навчальним планом.

Підготовка до практичних занять передбачає: ознайомлення з питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення лекційного матеріалу. Присутність здобувачів вищої освіти на практичних, лекційних заняттях є обов'язковою. Пропущене заняття має бути відпрацьоване.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу. Більш детальну інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у робочій програмі навчальної дисципліни <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5709>

Силабус затверджено на засіданні кафедри психології та педагогіки
27 серпня 2024 р. Протокол № 1